

ZAPIS. Rajmund T. Hałas

2.06.2017 - 13.07.2017

wernisaż 2.06., godz. 18:00

finisaż 13.07., godz. 19:00

Galeria Design UAP

ul. Wodna 24

kurator: Katarzyna Laskowska

wsparcie projektowe: Mateusz Słociński

koordynacja: Julia Błaszczynska

współpraca: nowymodel.org

„Projektowanie w całym swoim procesie jest sztuką podejmowania decyzji. Tym trafniej będzie podejmowana, im bardziej rozległa jest wiedza projektanta i im bardziej wolny jest sposób myślenia”.

R.T. Hałas, „Poznańska szkoła mebla, kilka refleksji”.

ZAPIS. Rajmund T. Hałas jest pierwszą z cyklu wystaw, których celem jest prezentacja dorobku wielkopolskich projektantów związanych z Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu.

Wystawa przybliży fenomen twórczy i dydaktyczny Rajmunda T. Hałasa. Profesor jest ważną postacią nie tylko dla rozwoju swojej macierzystej uczelni PWSSP (obecnie UAP), ale przede wszystkim odgrywa znaczną rolę w historii polskiego wzornictwa. Pierwsze tajniki związane ze sztuką stolarstwa poznawał w rodzinnej w Krobi. Obecnie w rodzinnej fabryce mebli mieści się Muzeum Stolarstwa i Biskupizny prowadzone przez Fundację Ziemi Krobskiej im. prof.

Rajmunda Teofila Hałasa. Studiując w Poznaniu Rajmund T. Hałas był uczniem prof. Jerzego Staniszkisa, prof. Jana Bogusławskiego, prof. Jana Węclawskiego i prof. Jana Cieślińskiego. Sam wykształcił pokolenia osobowości projektowych, w tym swoją pierwszą asystentkę Jadwigę Filipiak, Tomasza Matuszewskiego, Sylwestra Klusia, Jacka Patyka i Bogumiłę Jung. Kolejne pokolenie projektantów to m.in. Bogdan Cieślak, Tomasz Wojtkowiak, Dorota Koziara, Tomasz Augustyniak, Mikołaj Wierszyłowski. Ważnym wydarzeniem dla historii szkoły było powołanie przez Rajmunda T. Hałasa w PWSSP w 1971 roku Katedry Projektowania Form Przemysłowych przekształconej później w Katedrę Wzornictwa Przemysłowego.

Istotą twórczości Rajmunda T. Hałasa jest przenikanie się obszarów aktywności twórczej: projektowanie, dydaktyka, sztuka oraz rozwój dyscypliny wzornictwo. Poprzez wybrane projekty mebli z lat 50. i 60. XX wieku pokazujemy na wystawie zarówno te masowo wytwarzane – fragment kompletu Typ 1329, prototypy siedzisk nie wprowadzonych do produkcji oraz reedycje mebli dostępne od 2013 roku. Od drugiej połowy lat 50. XX wieku Rajmund T. Hałas pracował dla przemysłu meblarskiego, projektując „Nowe wzory mebli” dla Centralnego Ośrodka Rozwoju Meblarstwa w Poznaniu (CORM) później OBROM. Powstało wiele projektów, które Zjednoczenie Przemysłu Meblarskiego w Poznaniu wprowadzało do swoich katalogów. Po prezentacji na targach krajowych, projekty profesora były kupowane

przez zakłady produkcyjne i wdrażane do masowej produkcji. Część wzorów mebli przetrwała na poziomie dokumentacji oraz modeli i prototypów. Kilka egzemplarzy obecnie stanowi część prywatnych kolekcji. Na podstawie tychże modeli, czy jedynie projektów firma nowymodel.org opracowała i wprowadziła do produkcji trzy grupy mebli, poczynając od Regału o zmiennych wysokościach w 2013 roku, po stół kawa i papierosy oraz w kolejnych latach taboret IMUGO. Profesor Zdzisław Kępiński podsumowując dekadę 50-60 stwierdza: „kierunek mebel stawał się wykładnikiem funkcji praktycznych pomieszczenia, stawał się zatem częścią architektury (...) na zasadzie nowoczesnej integracji architektonicznej”. Zauważa też, że od tego okresu utrwała się pojęcie tzw. szkoły poznańskiej w meblarstwie, które od tej pory (1971) jest powszechnie używane. Inną nazwą tego samego zjawiska, w którym Rajmund T. Hałas odgrywa znaczną rolę to „poznańska szkoła mebla”.

Wystawa przypomina równoległe obszary aktywnej pracy profesora na rzecz rozwoju dyscypliny wzornictwo. Rajmund T. Hałas był założycielem grupy KOŁO, w skład którego wchodził Czesław Kowalski, Leonard Kuczma i Janusz Różański. Ta grupa projektantów w 1960 roku zainicjowała działania na rzecz rozwoju dyscypliny wzornictwo i rozpoczęli prace nad organizacją Triennale Mebla w Poznaniu. Po niespełna dwudziestu latach (1978) powołano Komitet Organizacyjny I Międzynarodowego Triennale Mebla. Na Międzynarodowych Targach Poznańskich w 1980 roku odbyło się I Międzynarodowe Triennale Mebla, które było platformą wymiany międzykulturowej dla środowiska projektantów, technologów, producentów i krytyków. Kierownikiem biura Pierwszego Triennale Mebla był Witold Gyurkovich.

Carlo Bartoli, jeden z członków jury Triennale Mebla pisał w 1980 roku: „Meble i sprzęty domowe są pełne znaczeń dostrzegalnych przez swoją formę. Obecnie reprezentują one historię cywilizacji i technik tych społeczeństw, które je wytworzyły, a sposób ich aktualnego użytkowania ukazuje ewolucję obyczajów w naszym społeczeństwie. (...) Kształt przedmiotów jest jak słowa języka mówionego, by mówić potrzebna jest znajomość reguł łączenia wyrazów. Analogicznie, aby projektować meble niezbędna jest znajomość reguł rządzących formą, tak z punktu widzenia ekspresji, jak i techniki”. A może wystawa ZAPIS Rajmund. T. Hałas stanie się impulsem do kontynuacji wciąż aktualnej idei Triennale Mebla w Poznaniu ?